

Keuze uit de aanwinsten 1973 van het Rijksprentenkabinet

Tekeningen

Nederland

LUCAS VAN LEYDEN (1494–1533), School.
Christus bij Martha en Maria (afb. 1).
Penseel in grijs, 210 × 210 mm.
Kunsth. G. A. Meyer, Abbenbroek.

GILLIS VAN CONINXLO (1544–1607).
Rivierlandschap met bergen, een brug, en op het voorplan rechts een hoge boom.
Pen in bruin, penseel in bruin en blauw, met zwarte kaderlijn, 226 × 358 mm.
Coll. Dr. Einar Perman, Stockholm.

MARINUS JACOBUS STUCKI (1809–1899).
Verzameling van 121 botanische studies, opgezet op 19 bladen. Voor een deel in d° gemonogrammeerd of gesigneerd.
Merendeel met de pen en in kleuren gewassen.
Overgedragen door het Rijks-herbarium te Leiden. Vermoedelijk naar 18de- en 19de-eeuwse voorbeelden.

JOZEF ISRAELS (1824–1911).
Studie van twee handen; de

ene met een boek, de andere met een stok. Rechtsonderaan ges.: Jozef Israels.
Zwart krijt en potlood, 331 × 228 mm.
Vlg. Amsterdam (Mak van Waay) 28.XI.1972, nr. 495.
Voorstudie voor het schilderij 'De oude rabbi', op de vlg. Amsterdam (C. F. Roos) 1906.

HENDRIK PETRUS BERLAGE (1856–1934).
Twee ontwerpen voor reclame van de Algemeene Maatschappij van Levensverzekering en Lijfrente te Amsterdam.
Versch. technieken; resp. 325 × 255 en 340 × 250 mm.
Geschenk van Mevr. drs. A. J. Klant-Vlieland Hein, Amsterdam.

JEAN THEODOOR TOOROP (1858–1928).
Meisje met vogeltje in het venster (schets).
Zwart krijt, 154 × 113 mm.
Geschenk van Mevr. V. R. van Poelgeest-Spatkova, Amsterdam.

WILLEM ADRIAAN VAN KONIJNENBURG (1868–1943).
Ontwerp voor een raam in de Nieuwe Kerk te Delft.

Pen in zwart, penseel in kleuren, 745 × 310 mm.
Uit de nalatenschap van Georg Rueter, die Van Konijnenburg bij de uitvoering terzijde stond.
Geschenk van de heer W. G. Hofker.

KEES VAN DONGEN (1877–1968).
Portretschets van de schilder Johan Willem Heyting.
Potlood, pen en penseel met wat kleur, 270 × 213 mm.
Vlg. Amsterdam (Brandt) 16–18.IV.1973, nr. 881.

JOHANNA ELISABETH WESTEN-DORP-OSIECK (1880–1968).
34 tekeningen en aquarellen, uit de periode 1927–1959.
Impressies van reizen in Japan, Indonesië, Egypte, Italië, Frankrijk, dierstudies, stillevens, toneelfiguren etc.
Geschenk van dr. C. D. A. Baron van Lynden.

GERHARDUS BERNARDUS JOSEPHUS WESTERMANN (1880–1971).
24 tekeningen, betrekking hebbend op tekenlessen aan de Rijksacademie voor Beeldende Kunsten: portretten van leerlingen, modeltekenen etc.
Aquarel, krijt, e.a. technieken.
Coll. Mevr. Mauve-Westermann, Amsterdam.

*Afb. 1. Lucas van Leyden, school.
Christus bij Martha en Maria.
Amsterdam, Rijksprentenkabinet.*

Zie: Bulletin 1973, p. 143-144, afb. 2 en 4.

Zelfportret op jeugdige leeftijd. Rechtsbovenaan gemonogrammeerd: GW.

Pen in zwart en gekleurd krijt, 139 × 115 mm.

Geschenk van Mevr. Mauve-Westermann, Amsterdam.

Zie: Bulletin 1973, p. 143, afb. 1.

WILLEM GERARD HOFKER (geb. 1902).

21 portrettekeningen van beeldende kunstenaars en literatoren.

Versch. technieken en afmetingen.

Geschenk van de kunstenaar.

Zie: Bulletin 1973, p. 143-144, afb. 3.

Buitenland

LEONELLO SPADA (1576-1622).

Hercules' worsteling met de Nemeïsche leeuw, in een kader, met bladornament in de hoeken.

Rechtsonderaan: Spada.

Pen en penseel in bruin, op grauw papier, 130 × 153 mm.

Coll. Vallardi en De

Afb. 2. Pierfrancesco Mola en Nicolo Simonelli. Wederzijdse portretten, van achteren gezien, in de Vigna Pamfilia, 1649. Amsterdam, Rijksprentenkabinet. Geschenk van Dr. Vitale Bloch.

Clemente; Kunsth. B. Hout-
hakker (cat. 1972, nr. 46).
L. C. J. Frerichs, Cat. Rijks-
prentenkabinet, Italiaanse
tekeningen I, 1973, nr. 124.

GIOVANNI MANNOZZI (toege-
schreven) (1594-1636).
Profielportret van een jonge
vrouw, naar rechts. V^o oude
notitie en toeschrijvingen aan
Reni en Caravaggio.
Zwart, rood en wit krijt op
grauw papier (met kleur-
notities), 140 × 98 mm.
Vlg. Londen (Sotheby) 20.III.
1973, nr. 56, met afb.
L. C. J. Frerichs, Cat. Rijks-
prentenkabinet, Italiaanse
tekeningen I, 1973, nr. 85,
afb. 36.

PIERFRANCESCO MOLA (1612-
1666) (en NICOLO SIMONELLI).
Wederzijdse portretten, van

Afb. 3. India, Moghul-School.
Portret van Mohammed Shah,
met dienaar en hoveling, 1736.
Amsterdam, Rijksprenten-

achteren gezien, in de Vigna
Pamfilia, 1649 (afb. 2).
Met uitvoerig onderschrift.
V^o schets van een marteling
van de H. Erasmus.
Rood krijt, penseel in rood,
pen in bruin, 220 × 156 mm.
Geschenk van Dr. Vitale
Bloch.
L. C. J. Frerichs, Cat. Rijks-
prentenkabinet, Italiaanse
tekeningen I, 1973, nr. 93,
afb. 42.

CLAUDE (?) HALLÉ (1652-1736).
De H. Carolus Borromeus
temidden der pestlijders.
Rechtsonderaan: hallé le père.
Pen in grijs, grijs gewassen,

kabinet. Geschenk van Mr. Dr.
A. Begheyn, Nijmegen.

met wit gehoogd, op (ver-
kleurd) blauw papier, de voor-
stelling van boven halfroond,
173 × 147 mm.
Vlg. Amsterdam (Mak van
Waay) 28.XI.1972, nr. 422, als
Daniël Hallé (1614-1675).

FRANCISCO JOSÉ GOYA Y
LUCIENTES (1746-1828).
Op de grond zittende, jam-
merende oude vrouw, in een
dubbel kader. Bovenaan de
nrs. 33 en 6; onderaan met
grafiet: Quéjate al tiempo.
Pen en penseel in grijs over
grafiet, 263 × 185 mm.
Kunsth. Adolf Stein, Parijs.
Verworven met steun van de

Afb. 4. Theo van Rijsselberghe.
Le café-concert, 1896. Amsterdam, Rijksprentenkabinet. Geschenk van het F. G. Wallerfonds.

Commissie voor Fotoverkoop en de Vereniging Rembrandt. P. Gassier et J. Wilson, Vie et œuvre de Francisco Goya, Fribourg 1970, nr. 1386.

ERNEST HASKELL (geb. 1876). Portret van een jonge vrouw. Rechts midden gesigeneerd: Haskell, en stempeltje. Potlood op grijs papier, 185 × 127 mm. Geschenk van Ernest Haskell jr., zoon van de kunstenaar.

INDIA, MOGHUL-SCHOOL, 1736. Portret van Mohammed Shah (1720–1748), met dienaar en hoveling (afb. 3). V^o: Engels opschrift met datum 1736. Pen en penseel in dekverf en verguld, 320 × 240 mm. Kunsth. Sven Gahlin, Londen. Geschenk van Mr. Dr. A. Begheyn, Nijmegen.

Prenten

De volgende prenten zijn aangekocht uit het F. G. Wallerfonds:

Nederland

CORNELIS ANTHONISZ. (ca. 1499–1553). Hendrik II van Frankrijk te paard. Houtsnede, 19de eeuwse uitgave als kermisprent.

DOETECHUM ? (16de eeuw), naar Vredeman de Vries. Titelblad en 6 bladeren met grotesken. Etsen. Cat. Berlijn 225.

JOHANNES WIERICX (1549–1615). Dubbelportret James I en Anne van Engeland. Gravure. Alvin 1956.

JOHANNES BARRA (gest. 1634). Groteske met fantastische gedochten naar N. Roussel, 1623. Gravure. Cat. Berlijn 257.

GERRIT VISSCHER (werkz. ca. 1700). Twee bladen met cartouches. Ets en gravure. Niet beschreven.

DANIEL DUPRE (1751–1817). Triomfboog van Vespasianus te Rome. Omtrek-ets, met de hand ingekleurd. Niet beschreven.

België

THEO VAN RIJSSELBERGHE (1862–1926). 'Le café-concert', 1896 (afb. 4). Ets. Johnson 184.

HENRI EVENEPOEL (1872–1899). 'A la terrasse'. Kleurenets.

RIK WOUTERS (1882–1916). 'Na regen'. Boschvoorde 1911. Ets.

MATTHIJS MARIS (1839–1917). 'De Prinses'. Ets en droge naald met gewassen partijen.

GEORGES HENDRIK BREITNER (1857–1923). Studie van een liggend vrouwelijk naakt. Ets in bruin.

PH. ZILCKEN (1857–1930). Pont des Arts in Parijs, 1913/14. Ets, ingekleurd. Pit 591.

JAN TOOROP (1858–1928). Damhert bij een vijver. Droge naald op zink, ingekleurd.

Duitsland

CHRISTOPH JAMNITZER (1508–1585). 36 Bladen van het 'Neu Grotesken Buch' (afb. 5). Ets en gravure.

WENDEL DIETTERLIN D. Ä. (1550–1599). Titelblad en 11 bladen van 'Architectura . . . etc.', 1593. Etsen. Cat. Berlijn 1941.

ANONIEM naar JOHANNES RUMPP (1702–1755). Serie van 5 ontwerpen voor kachels. Ets en gravure. Cat. Berlijn 3809, 1.

Afb. 5. Christoph Jamnitzer.
Derde titelblad van het 'Neu
Grotesken Buch'. Amsterdam,

EMANUEL EICHEL (1717-1782)
naar J. WACHSMUTH.
Serie van 6 ontwerpen voor
preekstoelen. Ets en gravure.
Cat. Berlijn 3737,5.

ANONIEM naar G. P. SCHILLINGER
(werkz. ca. 1748).
Serie van 7 ontwerpen voor

Rijksprentenkabinet. Geschen-
k van het F. G. Wallerfonds.

THOMAS SHOTTER BOYS (1803-
1874).
The Club Houses, Pall Mall,
Londen. Kleurenlitho.

MUIRHEAD BONE (1876-1953).
'A rainy night in Rome', 1913.
Droge naald.

altaren. Ets en gravure.
Cat. Berlijn 3743.

J. CHRISTIAN THOMAS WINCK
(1738-1797).
Allegorie op de Schilderkunst.
Ets. Nagler 7 II.

Engeland

JOHN CROME (1768-1821).
Norfolk Picturesque Scenery,
31 bladen, 1834. Ets en
vernis-mou.

JOHN SELL COTMAN (1782-
1842).
'Eight original etchings',
1846. Etsen.

Frankrijk

JEAN DUVET (1485-ná 1561).
De 4 ruiters uit de Apocalypse
(afb. 6). Gravure. B. 16; R. D.
30.

LOUIS COSSIN (gen. COQUIN)
(1627- ná 1686).
Serie van 9 bladen ranken-
ornament voor goudsmeeds-
werk. Gravures. Cat. Berlijn
833.

GABRIEL HUQUIER (1695-1772)
naar JACQUES DE LA JOUE.
Serie van 8 cartouches. Ets en
gravure. Cat. Berlijn 400, 2.

Afb. 6. Jean Duvet. De vier rui-
ters uit de Apocalypse. Amster-
dam, Rijksprentenkabinet. Ge-
schenk van het F. G. Wallerfonds.

CHARLES MICHEL-ANGE CHALLE
(1718-1778).
Badende Diana. Ets.

CHARLES MERYON (1821-1868).
'Le Stryge', 1853. Ets. D 23 v.

FELIX BRACQUEMOND (1833-
1914).
'Le haut d'un battant de
porte', 1852. Ets. Bér. 110.

ODILON REDON (1840-1916).
Kinderkopje (Arie ?). Litho.
M. 187.

Vrouw wier lichaam eindigt in
een vissenstaart: 'Sirène'.
Litho. M. 188.

PAUL GAUGUIN (1848-1903).
'Joies de Bretagne', ca. 1889.
Zincografie op geel papier.
Guérin 2, 1e tirage.

PIERRE BONNARD (1867-1947).
'Femme en chemise'. Litho.
R. M. 27.

EMILE BERNARD (1868-1941).
Drie Bretonse vrouwen en een
koe. Titelblad van de serie
'Bretonneries', 1889. Zinco-
grafie, met de hand ingekleurd.

Drie Bretonse vrouwen aan de
was. Uit de serie 'Bretonne-
ries'. Zincografie.

Italië

PLACIDO COLUMBANI (werkz.
ca. 1775).
Titelblad en 10 bladen met
kapitelen, friezen etc., 1776.
Etsen, niet beschreven.

China en Japan

ANONIEM CHINA (17de eeuw).
Mand met bloemen. Kleuren-
houtsnede.

KATSUSHIKA HOKUSAI (1760-
1849).
Jonge man weggrijpend uit zijn
ouderlijk huis. Illustratie uit
'Imagery of Poems'. Kleuren-
houtsnede.

Sneeuw bij de rivier Sumida, uit de serie 'Sneeuw, Maan en Bloemen'. Kleurenhoutsnede.

UTAGAWA TOYOHIRO (1774-1828).
De tempel van Ueno. Kleurenhoutsnede.

UTAGAWA KUNISADA (1786-1865).
Dichteres in een boot bij de havenstad Asazuma in de provincie Omi. Kleurenhoutsnede.

Scandinavië

(Naar) MELCHIOR LORCK (ca. 1527-ná 1583).
'Zelome Sultane', een Turkse vrouw. Houtsnede, Harbeck 67.

'Rahame Sultane', een Turkse vrouw. Houtsnede, Harbeck 69.

Deze portretten zijn waarschijnlijk uit de 1ste uitgave van: 'Desz Weitberühmten Kunstreichen, etc.', Hamburg 1626.

Aangekocht uit het Fonds J. W. Edwin vom Rath

GIOVANNI BATTISTA PIRANESI (1720-1778).
Enkele tempels in Paestum. Ets. Foc. 585.

Verder werd aangekocht:

WILLEM DE HEUSCH (ca. 1625-1692).
De spinster. B. 10.

Geschenken

Van Mevrouw L. Jolles-Moes te Amsterdam werden ten geschenke ontvangen:

THEO GOEDVRIEND (1879-1969).
'Herfstgeneurie'. Litho's met woorden van Willem Kloos en muziek van Cath. van Rennes.

H. G. IBELS (1867-1936).
'L'amour s'amuse'. Litho's.

JAN VETH (1864-1925).
Portret J. Philip van der Kellen. Litho, proefdruk. H. 405.
Portret Daniël Krebhiel. Litho, druk in bruin. H. 550.
Portret H. W. Mesdag. Litho, druk in bruin. H. 336.
Portret E. J. de Vrij. Litho, druk in bruin, vóór de tekst. H. 382.
Portret Aegidius Timmerman. Litho, eerste staat. H. 316.
Portret Mevr. Sluiter-Metelerkamp. Litho, proefdruk met aantekeningen van de kunstenaar. H. 204.
Portret G. H. Breitner. Litho, proefdruk. H. 22.

Van de heer Carl Ziggrosser, Montagnola (Zwitserland): een aantal bladen 20ste eeuwse Amerikaanse grafiek van:

VINCENT CANADE (1879-1961)
ROCKWELL KENT (1882-1971)
WANDA GAG (1893-1946)
ADOLF DEHN (1895-1968)
HOWARD COOK (1901-)
FEDERICO CASTELLON (1914-1971)
en van de Chinese kunstenaar
TENG K'UEI (1902-1949).